

Mam nadzieję, że przez ten czas, kiedy się nie widzieliśmy, wchodziłeś na stronę naszego ośrodka:

<http://www.sosw.piotrkow.pl/ucze-sie-w-domu-t176/szkola-podstawowa-nr-17-t178>

Dziękuję za Twoją aktywność i szybkość wykonywania zadań, kart pracy.

Przypominam adres mailowy, na który wysyłasz uzupełnioną kartę – **SPRAWDŹ SIĘ**. Może być w formie zdjęcia.

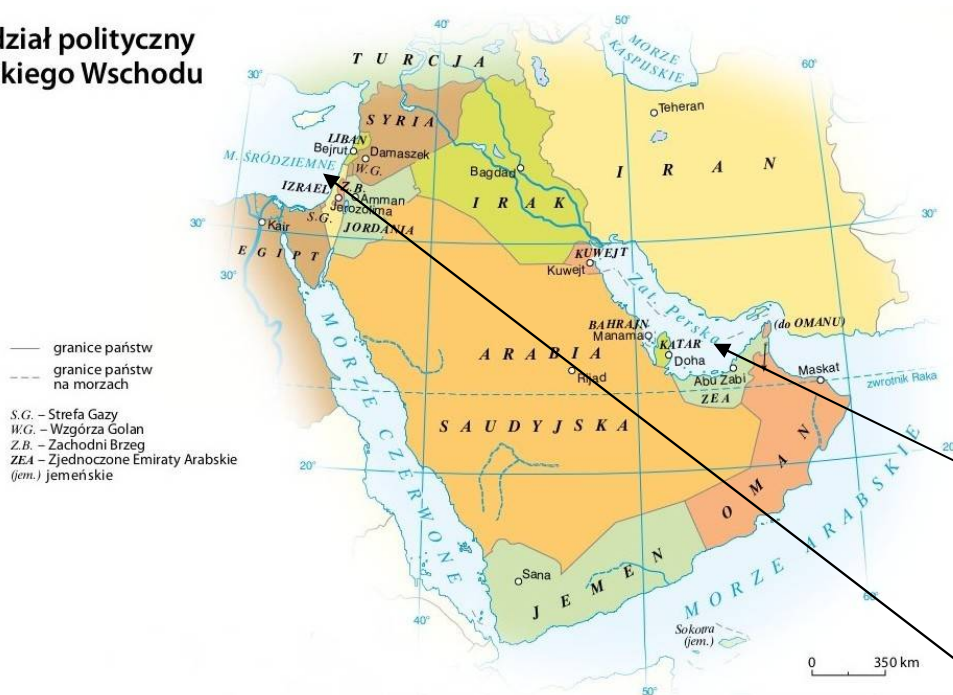
sp17soswpt@gmail.com

Nie zapomnij w tytule maila dopisać **imię i nazwisko klasa VIII** oraz **GEOGRAFIA**.

No to zaczynamy!

Bliski Wschód – kultura i gospodarka

Podział polityczny Bliskiego Wschodu

Bliski Wschód to region leżący na pograniczu Azji, Afryki i Europy.

Najczęściej zalicza się do niego kraje położone w rejonie **Zatoki Perskiej** oraz u wschodnich wybrzeży **Morza Śródziemnego**.

Są to: *Arabia Saudyjska, Jemen, Oman, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Katar, Bahrajn, Kuwejt, Irak, Iran, Turcja, Syria, Liban, Izrael, Jordania, Egipt oraz Autonomia Palestyńska.*

Na większości tego obszaru panuje **klimat zwrotnikowy suchy** oraz **zwrotnikowy skrajnie suchy**.

Temperatura powietrza latem – około 40 st. C. **Opady atmosferyczne znikome**. Stąd **tereny pustynne**.

Państwa Bliskiego Wschodu to 400 mln ludzi. 95% z nich – **muzułmanie**, wyznawcy **islam**. W większości bliskowschodnich krajów islam jest religią państwową. W tym regionie, na obszarze Izraela, narodziły się również dwie inne wielkie religie: **judaizm** i **chrześcijaństwo**.

Największą świętością muzułmanów jest Czarny Kamień wmurowany w ścianę świątyni Al-Kaba. Świątynia ta jest centralnym punktem znajdującego się w Mekce Wielkiego Meczetu, który może pomieścić nawet 4 mln osób.

Islam to religia muzułmanów, której prorokiem był Mahomet. Jest ona jedną z trzech wielkich religii monoteistycznych (monoteizm – 'wiara w jednego Boga') po judaizmie i chrześcijaństwie. Świętą księgą wyznawców islamu to **Koran**. Islam powstał w VII wieku n.e. wśród plemion żyjących na Półwyspie Arabskim i szybko rozprzestrzenił się na cały region. Współcześnie jest religią powszechną, którą wyznaje ok. 1,6 mld ludzi, czyli 22% ludności świata. Religia ta reguluje życie społeczne, polityczne i gospodarcze w większości państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej.

■ Wpływ religii na życie muzułmanów

Cechy kulturowe muzułmańskich społeczeństw ukształtował islam. Religia ta opiera się na systemie nakazów i zakazów zapisanych w świętej księdze muzułmanów – Koranie. Życie religijne wyznawców islamu polega na wypełnianiu kilku podstawowych obowiązków. Należą do nich: modlitwa z twarzą zwróconą ku Mekce – świętemu miastu wyznawców islamu, przestrzeganie postu w czasie **ramadanu** i odbycie przynajmniej raz w życiu pielgrzymki do Mekki. Muzułmanów obowiązuje zakaz spożywania wieprzowiny. Powszechnie zaś spożywa się jagnięcinę. W kulturze islamu relacje rodzinne mają charakter hierarchiczny. Żona jest podporządkowana swemu mężowi, a dzieci – rodzicom.

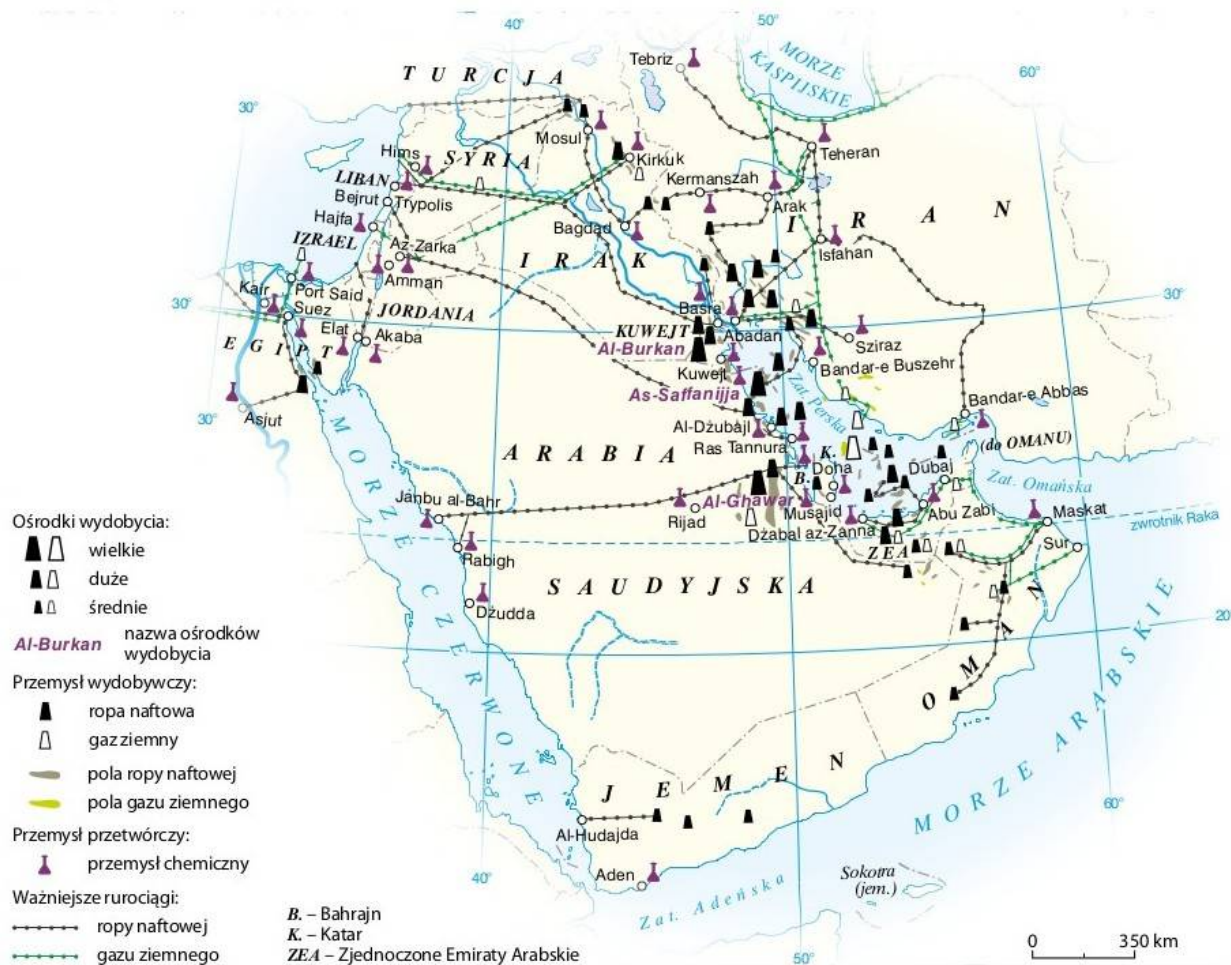
Jednym z obowiązków każdego muzułmanina jest odmówienie modlitwy pięć razy w ciągu doby.

Islam nakazuje kobietom noszenie stroju, który ściśle zakrywa ich ciało oraz włosy.

Ramadan – miesiąc, w którym muzułmanów od wschodu do zachodu słońca obowiązuje post (zakaz jedzenia i picia).

Przemysł naftowy na Bliskim Wschodzie

OPEC – Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową. Jej celem jest kontrolowanie wielkości wydobywania i poziomu cen tego surowca.

Na Bliskim Wschodzie znajduje się blisko **50% światowych zasobów ropy naftowej** oraz około **40% światowych zasobów gazu ziemnego**.

Kraje bliskowschodnie, które eksportują ropę naftową, należą do **OPEC**.
To tutaj decyduje się o cenie ropy oraz wielkości wydobywania.

Niestety, rozmieszczenie złóż ropy naftowej na Bliskim Wschodzie jest nierównomierne. **Bogate złoża posiadają: Arabia Saudyjska, Iran, Irak oraz Kuwejt.** Niewielkie zasoby – Jordania i Liban.

Państwa, które mają dużo pokładów surowców energetycznych, w ostatnim czasie zanotowały dynamiczny wzrost gospodarczy. Podniósł się standard życia mieszkańców, większość mieszka w miastach, wprowadzono **darmową edukację i opiekę medyczną**.

A to ciekawe...

W Zjednoczonych Emiratach Arabskich dochody z eksportu i przeróbki ropy naftowej stanowią już tylko kilkanaście procent PKB. Najbardziej dochodowym sektorem gospodarki jest bankowość.

Typowym elementem krajobrazu w centralnej części Bahrajnu są niewielkie szyby naftowe, które służą do wydobywania ropy naftowej.

A to ciekawe...

W 2010 r. w leżącym w Zjednoczonych Emiratach Arabskich Dubaju otwarto najwyższy dotychczas (2017 r.) budynek świata – Burdż Chalifa. Ma on ponad 200 pięter i wznosi się na wysokość 829 m.

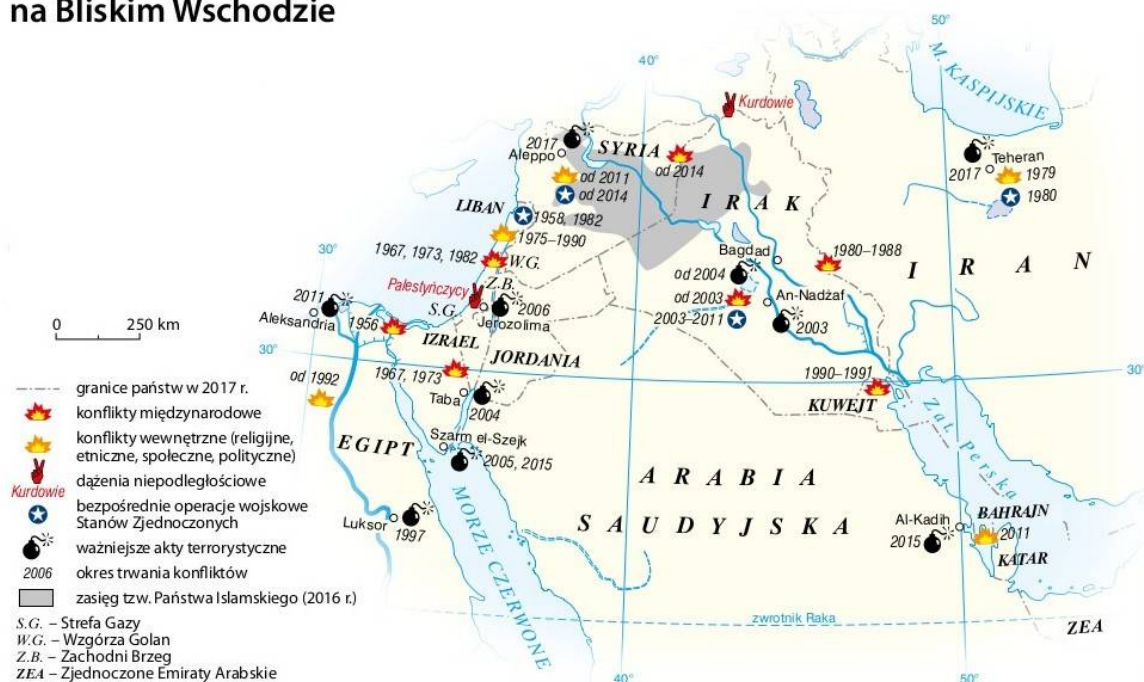

Jednym z najnowocześniejszych miast, które swój dynamiczny rozwój zawdzięcza zyskom z eksportu ropy naftowej, jest Doha – stolica Kataru.

Część zysków z eksportu ropy naftowej kraje bliskowschodnie przeznaczają na rolnictwo. Inwestują w budowę nowoczesnych systemów nawadniających, odsalarni wody morskiej i studni głębinowych. Niektóre państwa inwestują w **przemysł przetwórczy** (np. chemiczny), **usługi finansowe** oraz **infrastrukturę komunikacyjną i turystyczną**.

Niestety, **Bliski Wschód to również konflikty zbrojne**.

Konflikty zbrojne i terroryzm na Bliskim Wschodzie

Wybuchają one z powodów:

- nierozwiązanych sporów granicznych;
- walki o władzę;
- zróżnicowania religijnego i etnicznego;
- historia.

Konflikt izraelsko – arabski, wojna w Iraku, krwawa wojna domowa w Syrii...

To na Bliskim Wschodzie islamscy fundamentaliści utworzyli **Państwo Islamskie**. Zamachy terrorystyczne dokonywane przez fanatyków należących do tej organizacji doprowadziły do śmierci kilku tysięcy osób. Zjawisko **terroryzmu** nigdy wcześniej nie było tak wielkim zagrożeniem dla światowego bezpieczeństwa.

■ Arabska wiosna

Arabską wiosną nazwano fale protestów i niepokojów społecznych, które miały miejsce na Bliskim Wschodzie i w północnej Afryce w latach 2011–2013. Protestujący wysuwali wtedy żądania o charakterze ekonomicznym, społecznym lub politycznym. Domagano się poprawy warunków życia, walki z bezrobociem, korupcją, zniesienia cenzury, zwiększenia zakresu swobód obywatelskich, wolnych wyborów, a nawet ustąpienia władz. W niektórych państwach (np. w Tunezji, Libanie, Jordanii) po masowych protestach dokonano reform gospodarczych lub politycznych, ale w Libii i Syrii niepokoje społeczne przerodziły się w krwawe wojny domowe.

Część migrantów z Bliskiego Wschodu dociera do Europy przez Morze Egejskie.

Każdy konflikt zbrojny niesie ze sobą cierpienie ludności i osłabienie gospodarki. Powoduje zniszczenia dróg, szpitali, domów... Każda wojna na Bliskim Wschodzie to również wzrost cen ropy naftowej oraz zjawisko migracji ludności.

W roku 2015 roku z krajów Bliskiego Wschodu wyemigrowało około 2 mln ludzi.

<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AAND9GcQa75fU3O5EneJ0FIJdPqfTtagx430PURQCWR8iWIK9-5awW3T1&usqp=CAU>

<https://static.epodreczniki.pl/portal/f/res-minimized/R1CqCgLHgQO2/9/1iffkedzInV60VRF0HphXh7MyG05xSTL.jpg>

<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AAND9GcQw9U908Iuw7C3kk&ZQ8d85ppgOZO5IRYnl1EG1vY8LOG1muX5&usqp=CAU>

<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AAND9GcR6SNdr4K0LUUWomZ1npxdkVbRwOB25jG0wJ84ISjEVZDRCLaX&usqp=CAU>